

‘Bijbel en Koran naast elkaar maakt vergelijken simpel’ kopte dagblad Trouw vorige week bij de introductie van een nieuwe website met de volledige tekst van de Bijbel en de Koran. Het is echter zeer de vraag of dit het beoogde doel, de bevordering van het gesprek tussen christenen en moslims, wel dient.

De website, een initiatief van IKON en Wereldomroep, is een vervolg op het onlangs verschenen boek van Marlies ter Borg, *Koran en Bijbel, in verhalen*. Meer nog dan in het boek kan men nu overeenkomstige verhalen en thema's naast elkaar zetten. Daarbij heeft men de beschikking over de Nieuwe Bijbelvertaling en over de recente vertaling van de Koran door Fred Leemhuis. Desgewenst kan men ook werken via Engelse en Arabische versies van zowel de Bijbel als de Koran. De suggestie wordt gewekt dat nu christenen en moslims zo eenvoudig kennis kunnen nemen van elkaars boeken en de vele overeenkomsten daartussen, zij ook meer respect voor elkaar zullen gaan tonen. Op de website kan men een tekenfilm bekijken die laat zien dat het lezen van elkaars boeken het eind van de onderlinge strijd betekent.

Dit is te mooi om waar te zijn en in zijn naïviteit zelfs contraproductief. Kenmerkend is in deze de bijgevoegde zoekfunctie. Men kan zoeken naar en hoe vaak bepaalde woorden in Bijbel en Koran voorkomen. Via de presentatie van de website werd gesuggereerd dat daarmee bepaalde vooroordelen weggenomen zouden kunnen worden. Zo werd bijvoorbeeld vastgesteld dat de woorden 'slaan' en 'stenigen' vaker voorkomen in de Bijbel dan in de Koran. Daaraan werd dan de conclusie verbonden dat de islam dus niet zo gewelddadig is als door mensen zoals Geert Wilders wordt beweerd, of in ieder geval minder gewelddadig dan jodendom en christendom. Voor wie er waarde aan hecht: de woorden 'liefde' en 'liefhebben' komen ook vaker voor in de Bijbel dan in de Koran. Alsof dergelijke lukrake en zeer oppervlakkige onderzoekjes ook maar iets zouden bijdragen aan een serieuze bestudering van en vergelijking tussen christendom en islam!

Daarvoor zou men namelijk in de eerste plaats beter inzicht moeten hebben in de manier waarop men binnen christendom en islam omgaat met zijn heilige boeken: hoe men ze uitlegt en toepast. Men begrijpt niets van de plaats van de Koran binnen de islam als men niet ook weet heeft van de manier waarop in de traditie de verbanden tussen het boek en leer en leven zijn gelegd en ook voortdurend aangepast. Net zo goed valt er aan de buitenstaander ook veel uit te leggen over de manier waarop christenen zich beroepen op de Bijbel en dat een dominee uit Staphorst dat weer heel anders doet dan ds Nico ter Linden.

Daarnaast wordt ten onrechte de indruk gewekt dat moslims en christenen op dezelfde manier naar hun respectievelijke heilige boeken zouden kijken. Insiders weten wel beter. Binnen het christendom is men min of meer gewend aan de historisch-kritische benadering van de Bijbel waarbij is aangetoond dat de als Woord van God gepresenteerde tekst tot ons komt via door tijd en cultuur bepaalde menselijke en dus feilbare en soms tegenstrijdige vormen. In de islam wil men daar wat betreft de Koran over het algemeen niet van weten en stelt men de Koran voor als volmaakte

goddelijke gave. Maar al te vaak zet men zich wat dit betreft af tegen de Bijbel, dankbaar gebruik makend van de resultaten van het historisch-kritisch onderzoek naar de Bijbel.

Het zou het gesprek tussen islam en christendom bevorderen als dit soort verschillen niet werden verdoezeld. Het zou ook goed zijn als er binnen de islam meer ruimte kwam voor het historische onderzoek naar de Koran. Intussen kunnen we dan in onze gesecculariseerde westerse samenleving ons best doen om goed bedoelende maar niet zo goed geïnformeerde bruggenbouwers bij de les te houden.